

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 7435
Tarih : 16.09.2024

17078

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki belirtilen sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU

İstanbul Milletvekili

UNICEF, eğitim, sağlık, barınma, beslenme, su ve temizlik ihtiyaçlarını karşılamayan ve karşılamakta zorlanan çocukları yoksul olarak belirtirken Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) son raporunda; Türkiye'de 6,5 milyon çocuğun aşırı yoksulluk içinde yaşamış olduğu yer almıştır. Hal böyle iken, Tasarruf Tedbirleri kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Taşımali Eğitim Yönetmeliği'nde yapılan değişiklik 1 Ağustos 2024 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve öğrencilerin servis hakları ellerinden alınırken ikili eğitim yapan okullarda taşımali eğitim kapsamındaki öğrencilerin yararlandığı ücretsiz öğlen yemeği uygulamasına da son verilmiştir. Köy okullarının kapatılmasının ardından halihazırda taşımali eğitimde zorluk yaşayan çocuklar yayımlanan yönetmelik ile eğitime de katılamama riski ile karşı karşıya bırakılmışlardır.

Yönetmelik gereği; taşımali eğitimin kapsamı 50 kilometre ile sınırlıyken 30 kilometreye düşürülmüş, bu mesafeden daha uzaktaki köylerdeki ortaokul ve lise öğrencilerinin okul pansiyonlarına yerleştirilmesine karar verilmiştir. Ayrıca, 10 öğrenciden daha az öğrencinin bulunduğu köyler ise taşımali eğitimin kapsamından çıkarılmıştır.

Taşımali eğitim yönetmeliğindeki değişikliklerin ve öğrencilerin okul pansiyonlarına mecbur bırakılması beraberinde özellikle kız çocuklarının okul terk oranlarının artmasını ve erken yaşta evliliği yaratacakken öte yandan binlerce çocuğun açık lise okumaya mecbur bırakılması ile de çocuk işçi sayısının yükselmesini beraberinde getireceği kaçınılmaz bir sonuç olacaktır.

Öte yandan, yatılı bölge okullarının asimilasyonun önemli araçlarından biri olarak kullanıldığı Bakanlığınızın yapmış olduğu protokollerle, özellikle akşam saatlerinde cemaat ve tarikatların gelip "sohbet" adı altında etkinlikler düzenlediği, çocuklara belli ideolojik dayatmalar yapıldığı kamuoyuna sunulan bilgiler doğrultusunda bilinen bir gerçektir.

Diğer taraftan; devlet anayasanın ve eğitimin eşitlik ve hak ilkesi gereği tüm çocukların çeşitli eğitim haklarına sahip olabilmeleri ve ekonomik haklardan yararlanabilmelerini sağlamakla yükümlü iken çocuk yoksulluğunda OECD ülkeleri arasında ilk sıralarda yer alan, çocuk işçiliğinin, okul terklerinin, bölgelerarası ve cinsiyete dayalı eşitsizliklerin çok yüksek olduğu, yoksullaşmada daha önce karşılaşmadığımız hızda bir yaygınlaşmanın olduğu Türkiye’de yetersiz ve sağlıklı beslenme pek çok çocuğun karşı karşıya olduğu sorunun da beraberinde getirmektedir. Nitekim, İstanbul Planlama Ajansının (İPA) verilerinde; Türkiye’de her 3 öğrenciden 1’inin okula gitmeden önce hiç kahvaltı yapmadığı, öğrencilerin yüzde 60’ının haftada en az bir gün kahvaltı yapmazken yüzde 19,2’sinin de parasızlık nedeniyle haftada en az bir gün aç kaldığı, ayrıca çocukların yüzde 2’sinin okuldan sonra hiç akşam yemeği yiyemediği ve yüzde 1,9’unun ekonomik sebeplerle her gün aç kaldığına yönelik çalışmaları kamuoyu ile paylaşılmıştır.

En eski insan haklarından biri olan, ilk kez 1924 yılında yayınlanan Çocuk Hakları Bildirgesi ile birlikte evrensel bir boyut kazanan beslenme hakkının sağlık ile iç içe geçtiği günümüzde 13 yaşındaki bir çocuğun açlık konusunda “kendimi geliştirmeye çalışıyorum, acıkmamak için su içiyorum” demesi, çocukların açlıktan sınıfta bayılmaları, çocukların okullarda aç oldukları ve güvenilir gıdaya ulaşamadıkları gerçeğini gözler önüne sermektedir.

İktidarın yanlış politikaları ile derin yoksulluğun yaşandığı bugünlerde çocuklar sağlıklı bir öğün yiyemezken açlığa mahkûm edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- İktidarınız tarafından köy okullarının kapatılması ile milyonlarca öğrencinin Taşımali Eğitime mahkûm edilmesi sonrası Tasarruf Tedbirleri kapsamında köy okullarında eğitim gören öğrencilerin servisle alınarak eğitime katılma haklarının elinden alınmasının izahı bulunmakta mıdır?
- 2- 2024-2025 yılları için tarikat, cemaat ve vakıflara aktarılan ödeneklerin toplam tutarı ne kadardır?
- 3- Türkiye genelinde köy okullarının kapatılarak Taşımali Eğitim Sistemine geçiş ile 2023-2024 eğitim öğretim dönemi içinde eğitim hakkından yoksun bırakılan öğrenci sayısı kaçtır? Bu öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımı nedir?
- 4- MESEM’ler, Taşımali Eğitimin kaldırılması, öğrencilerin pansiyonlara yerleştirilmeleri, bir öğün yemeğin kaldırılması, köy okullarının kapatılması ile amaçlanan; Türkiye’nin okulsuzlaştırılması, çocuk işçiliğinin, çocuk yaşta evlilik

dayatmasıyla çocuklara dönük cinsel istismar ve cinsel şiddetin yaygınlaştırılması mıdır?

- 5- Bakanlığınızca yayımlanan genelge ile MEB'in çocukların iyi halini ve eğitime erişimini garanti altına alma sorumluluğuna rağmen zaten yoksulluk ve yoksunluk yaşayan çocukların daha fazla yoksulluk döngüsünün içine gireceği öngörülmemekte midir?
- 6- Çoğunluğu açlık sınırının altında yaşayan halka ekonomi planlarıyla "fedakârlık" çağrıları yapılırken; din eğitime harcanan kalemlerden değil, temel ihtiyaç olan beslenmeden tasarruf yapılmasının açıklaması nedir?
- 7- Taşınmalı eğitim üzerinden uygulanan "tasarruf" tedbirlerinin amacı ilerleyen süreçte eğitimi bütünüyle kamusal hizmetten çıkarmak mıdır?
- 8- Türkiye genelinde iller bazında okulu bulunmayan mahalle ve köy sayısı kaçtır?
- 9- Bakanlığınızca, taşınmalı eğitim uygulamasının sonlandırılarak köy okullarının yeniden açılması ve çocukların kendilerine en yakın okulda eğitim görmelerini sağlayarak eğitimde eşitlik hakkının sağlanması, bu okullara da kadrolu, güvenceli öğretmen atamasına yönelik bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?